

Bemærkninger til lovforslaget

Da udlændingeloven blev vedtaget i 1983, ændredes udlændinges retsstilling på flere forskellige punkter.

Under behandlingen i folketinget foreslog et flertal i folketingets retsudvalg bestående af socialdemokratiet, det konservative folkeparti, venstre og centrum-demokraterne således indsættelse af et nyt stk. 2 i § 18. Denne bestemmelse, der senere blev vedtaget af folketinget, medfører, at en opholdstilladelse ikke kan bortfalde, hvis en udlænding efter 2 års ophold i landet kommer i en situation, hvor den pågældende må søge bistandshjælp. I bemærkningerne til det nævnte ændringsforslag angav det samme flertal følgende: »Når en udlænding har haft ophold her i landet i mere end to år, er det næppe rimeligt, at et behov for forsørgelse af det offentlige skal kunne medføre bortfald af opholdstilladelsen. Muligheden for at lade en opholdstilladelse bortfalde i sådanne tilfælde foreslås derfor fjernet. Det vil være en naturlig konsekvens heraf, at der foretages en ændring af lov om social bistand.« (Folketingstidende 1982-83, tillæg B, spalte 2762).

I stedet for at ændre bistandslovens § 4, således at det i selve loven fastslås, at der ikke kan besluttes hjemsendelse af forsørgelsesmæssige grunde efter 2 års lovligt ophold her i landet, har man blot ladet socialstyrelsen udsende en cirkulæreskrivelse. Det virker ikke særlig betryggende. Dels er der på denne måde kun tale om en administrativ

ændring, som de sociale udvalg ikke vil være bundet af, dels vil udlændinge på dette punkt klart komme i tvivl om deres retsstilling.

Det skal samtidig bemærkes, at bistandsloven er ændret 6 gange, siden det omtalte flertal i folketingets retsudvalg udtalte det ovenfor citerede. Der har altså været rig lejlighed til at bringe bistandsloven i overensstemmelse med udlændingeloven. Man kan derfor have mistanke om, at socialministeren – som før set – nærer uvilje mod at følge et folketingsflertal.

Denne mistanke bliver bekræftet, når man læser det svar i Folketingstidende 1983-84 (2. samling), forhandlingerne sp. 8035, socialministeren den 20. august 1984 gav folketingsmedlem Leif Hermann på et spørgsmål om, hvorvidt ministeren ville tage initiativ til ændring af bistandslovens § 4, så den kom i overensstemmelse med udlændingelovens § 18, stk. 2.

Det ville ministeren ikke. Ministeren begrundede det med, at der med cirkulæreskrivelsen nu var overensstemmelse mellem »praksis« efter bistandsloven og 2-års reglen i udlændingeloven. Her er efter forslagsstillernes opfattelse netop problemet. Det er kun praksis, der er begrænset på samme måde som udlændingeloven. Så længe selve bistandslovens hjemsendelsesregel er uændret, er der fortsat mulighed for at hjemsende af »forsørgelsesmæssige grunde« – også efter 2 års ophold i Danmark.